

Leksykon kryminologii

100
podstawowych
pojęć

Małgorzata Kuć

Wydawnictwo C.H.Beck

Leksykon kryminologii
100 podstawowych pojęć

Polecamy:

M. Kuć

KRYMINOLOGIA

Skrypty Becka

L. Wilk

HAZARD. STUDIUM KRYMINOLOGICZNE I PRAWA

Monografie Prawnicze

www.ksiegarnia.beck.pl

Leksykon kryminologii

100 podstawowych pojęć

Małgorzata Kuć

Wydawnictwo C.H.Beck
Warszawa 2015

Redakcja: Dorota Wasilewska
Korekta: Agnieszka Jaworska
Wydawca: Joanna Ablewicz
Projekt okładki: Robert Rogiński

© **Wydawnictwo C.H.Beck 2015**

Wydawnictwo C.H.Beck Sp. z o.o.
ul. Bonifraterska 17, 00-203 Warszawa

Skład i łamanie: Marta Świerk
Druk i oprawa: Elpil, Siedlce

ISBN 978-83-255-7291-4

ISBN e-book 978-83-255-7292-1

SPIS TREŚCI

Słowo wstępne.....	IX
Wykaz skrótów	XI
Wykaz wybranej literatury	XIII
AGRESJA	1
ALKOHOLIZM	5
ANTROPOLOGIA KRYMINALNA	9
BADANIA OSOBOPOZNAWCZE	10
BANDA	12
CHARAKTEROPATIA	14
CHULIGAŃSTWO STADIONOWE	15
CIEMNA LICZBA PRZESTĘPSTW	18
COMMUNITY POLICING	21
CZYNNIK ANTYKRYMINOGENNY	24
CZYNNIK KRYMINOGENNY	25
CZYNNIK WIKTYMOGENNY	28
DEKRYMINALIZACJA	30
DEMORALIZACJA	31
DEWIACJA	32
ETIOLOGIA KRYMINALNA	34
FENOMENOLOGIA KRYMINALNA	35
GANG	36
GRYPSERA	37
HANDEL LUDŹMI	39
HAZARD	42
INSTYTUCJE TOTALNE	45
KARA	47
„KARIERA PRZESTĘPCZA”	53
KARTA PRAW OFIARY	53
KONTROLA SPOŁECZNA	55
KONTRSOCJALIZACJA	57
KORUPCJA	59
KRYMINALIZACJA	61

SPIS TREŚCI

KRYMINOGENEZA	64
KRYMINOLOGIA	69
LOMBROSO CESARE	77
MAFIA	78
METODY I TECHNIKI BADAŃ W KRYMINOLOGII	80
<i>MODUS OPERANDI</i>	82
MOTYW PRZESTĘPSTWA	83
NARKOBIZNES	85
NARKOMANIA	88
NARKOTYKI	92
NIEDOSTOSOWANIE SPOŁECZNE	96
NIELETNI	98
OFIARA PRZESTĘPSTWA	100
OSOBOWOŚĆ DYSSOCJALNA	103
OSOBOWOŚĆ PRZESTĘPCY	104
PARADYGMAT ANTYNATURALISTYCZNY W KRYMINOLOGII	106
PARADYGMAT HUMANISTYCZNY W KRYMINOLOGII ..	108
PARADYGMAT NEOKLASYCZNY W KRYMINOLOGII ...	109
PARADYGMAT POZYTYWISTYCZNY (ANTROPOLOGICZNY) W KRYMINOLOGII	111
PATOLOGIA SPOŁECZNA	113
PEDOFILIA	116
POCZUCIE BEZPIECZEŃSTWA	119
PODKULTURA PRZESTĘPCZA	123
PRANIE BRUDNYCH PIENIĘDZY	129
PREDESTYNACJA KRYMINALNA	131
PREDYSPOZYCJA KRYMINALNA	132
PRIZONIZACJA	132
PROFILAKTYKA KRYMINALNA	134
PROSTYTUCJA	135
PRZEMOC	140
PRZESTĘPCA	142
PRZESTĘPCZOŚĆ	143
PRZESTĘPCZOŚĆ „BIAŁYCH KOŁNIERZYKÓW”	146
PRZESTĘPCZOŚĆ GOSPODARCZA	148
PRZESTĘPCZOŚĆ KOBIET	152

PRZESTĘPCZOŚĆ NIELETNICH.	158
PRZESTĘPCZOŚĆ NIEUJAWNIONA.	163
PRZESTĘPCZOŚĆ POWROTNA.	164
PRZESTĘPCZOŚĆ UJAWNIONA.	166
PRZESTĘPCZOŚĆ WIĘZIENNA.	167
PRZESTĘPCZOŚĆ Z UŻYCIEM PRZEMOCY.	170
PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA.	173
PRZESTĘPSTWO.	177
PSYCHOPATIA.	180
PUNTYWNE POSTAWY (PUNTYWNOŚĆ).	185
READAPTACJA.	187
RESOCJALIZACJA.	189
SAMOBÓJSTWO.	196
SEKTA.	200
SOCJALIZACJA.	204
SOCJALIZACJA NIEPRAWIDŁOWA.	205
SOCJOLOGIA KRYMINALNA.	207
SOCJOPATIA.	207
STRACH PRZED PRZESTĘPCZOŚCIĄ.	211
STYGMATYZACJA SPOŁECZNA.	213
SUBKULTURY MŁODZIEŻOWE.	215
SUICYDOLOGIA.	218
SYNDROM PRESUICYDALNY.	221
SYNDROM SZTOKHOLMSKI.	222
SYTUACJA KRYMINOGENNA.	225
TEORIE KRYMINOLOGICZNE.	228
TERRORYZM.	231
TYPY BADAŃ W KRYMINOLOGII.	237
TYPY PRZESTĘPCÓW.	239
URODZONY PRZESTĘPCA.	241
WIKTYMIZACJA.	244
WIKTYMOGENNY POTENCJAŁ.	248
WIKTYMOLOGIA.	249
WINA OFIARY.	255
WYKLUCZENIE SPOŁECZNE.	256
ZAPOBIEGANIE PRZESTĘPCZOŚCI.	260

SŁOWO WSTĘPNE

Leksykon kryminologii prezentuje 100 podstawowych pojęć wykorzystywanych w kryminologii.

Zaprezentowane w *Leksykonie* hasła stanowią odzwierciedlenie terminologii utrwalonej w tradycji dyscypliny, stanowiąc pojęcia *stricte* kryminologiczne, ale też, w pewnym zakresie, są to pojęcia nauk pomocniczych kryminologii, których wybór w wykazie haseł *Leksykonu* został podyktowany ich specyficznym wykorzystaniem w badaniach kryminologicznych, mających wybitnie interdyscyplinarny charakter.

Wyjaśniane w *Leksykonie* hasła są ułożone w porządku alfabetycznym, ułatwiającym wyszukiwanie poszczególnych pojęć. Każde hasło, obok charakterystyki stanowiącej jego wyjaśnienie, zawiera także wykaz literatury pozwalającej na uzupełnienie i pogłębienie studiów z omawianej problematyki. Ponadto, wszystkie hasła *Leksykonu* zawierają odesłania do innych pojęć omówionych w *Leksykonie*, z którymi pozostają w związku treściowym.

Kryterium wyboru haseł wyjaśnionych w opracowaniu była przydatność dla podstawowego zapoznania z treścią i specyfiką przedmiotu, dająca niezbędne podstawy do samodzielnych poszukiwań ukierunkowanych na uzupełnienie interesujących problemów na gruncie literatury kryminologicznej oraz współpracujących z nią nauk. Z jednej strony, w opracowaniu znalazły się zatem treści, które mają charakter zasadniczy w świetle tradycji naukowo-dydaktycznej w kryminologii, z drugiej natomiast takie, które są nowe lub współcześnie nie mają większego znaczenia dla nauki lub praktyki.

Ograniczone ramy opracowania oraz charakter przekazu wyrażonego formułą leksykonu zdecydowały o syntetycznej prezentacji pojęć, dając obraz specyfiki terminologicznej kryminologii, wyjaśnianej z jednej strony normatywnie, z uwzględnieniem przepisów prawa karnego, z drugiej – doktrynalnie, opierając się na bogatym dorobku badawczym kryminologii i dyscyplin wobec niej pomocniczych.

Leksykon jest adresowany do badaczy problematyki kryminologicznej, praktyków prawa: sędziów, prokuratorów, adwokatów, kuratorów